

DOBOS KLÁRA

HITVALLÁS A MAGASBÓL

– Ahol a Jóisten ránk nyitja a szemét

Akit élményiről
kérdtünk:

KRIVÁN ANITA

Fent a problémák eltörpülnek. A magas csúcsokra való feljutáskor nem számít semmi más, csak a következő lépés, maga a mozdulat, ahogy egyik lábunkat tesszük a másik elé. Az agyunk teljesen kikapcsol, kizáródnak a külvilág zavaró tényezői, a gondok, minden egyéb... A hétköznapi életbe visszatérve pedig más szemmel tudjuk nézni a világot, nehezen bosszantanak fel apróságok... – meséli Kriván Anita, aki a Seven Summits Volcano hegymászó kihívásba vágott bele: a kontinensek legmagasabb vulkánjaira szeretne feljutni. Már túl van az európai Elbruszon és az ázsiai Damavandon, most nyáron az afrikai Kilimandzsáró a cél...

5000 méter fölött oxigénhiánnyal is küzdünk, minden lépés nehézséget jelent. Ha kevésbé emelkedős a terület, akkor száz, ha kicsit meredekebb, ötven lépést tudunk megtenni. Ez általában egy miatyánknyi vagy üdvözlégynyi távolság. Sokszor nem is a lépést számolom, hanem mondom az adott imádságot vagy egy rózsafüzért, és ez alapján tudom, mikor állhatok meg, hogy egy kis levegőhöz jussak a következő szakasz előtt. Olyankor elég közel érzem magam a Jóistenhez... – vallja Anita, akit „neve kötelezett” hobbija megtalálásában:

Biztosan sokaknak ismerős a Magas-Tátra legnyugatibb vonulata, a Kriván-hegycsúcs. Kedves legendája van: egy ügyetlen angyalka csapta meg a szárnyával, azért ferdült el kicsit. Már többször megmászta, de nagy vágyam, hogy egyszer ott töltsék egy éjszakát. Csak egy polifótot meg egy hálósákot vinnék, és ott gyönyörködnék a naplementében, napfelkelésben...

A miskolci lány Szikszón született, görögkatolikus családban

A vallás gyerekkoromban is a mindennapjaink része volt. Sokat nyaraltam nagymamánál, nagyon tetszett az ő mentalitása. Korán, 44 évesen megözvegyült, egyedül maradt hat gyermekkel. Mindennap imádkozott a Jóistenhez. Máiig a fülemben csengenek azok az imák, melyeket gyermekként tőle hallottam: tett-vett, takarított, lekvárt főzött, és hol a pápai himnuszt énekelte, hol Szűz Mária-énekeket, ami épp eszébe jutott. Nem tanított meg ezekre „szájbarágósan”, de nekem is nagyon tetszettek. Némelyik felnőtt fejjel eszembe jutott, s azokat megkerestem az interneten, hogy én is pontosan tudjam imádkozni.

Görögkatolikus vallásának sok „miértjére” is felnőttként kapott választ – túl akart lépni azon, hogy csak berögzült szertartás legyen számára egy-egy szentmise. Volt, aminek éppen a mászások során adódó pihenési időkben olvasott utána, másrészt a Búza téri templom korábbi parókusának, Papp András atyának köszöni az ismereteket, aki érthetően beleszötte vasárnapi szentbeszédeibe a liturgiák egy-egy pillanatának jelentőségét.

Sok minden ott lett világos: miért épp akkor állunk fel, miért azt az imát mondjuk... ezek ismeretében többet ad a liturgia. Mikor gyerekként hittanórára jártunk, különösebben nem magyarázták el – vagy csak nem „ért el” hozzám –, hogy minek mi az oka. Leülni, felállni, keresztet vetni... – mindig az előttem lévőket figyeltem, utánóztam. De most már tudom, mit miért csinálunk, komplexebb képet kaptam a mi furcsa, szép, hosszú, énekes, felállós-leülős szertartásainkról... Szeretem, hogy görögkatolikus vagyok – bár nem tudom, milyen nem görögkatolikusnak lenni. Biztos a többi vallásban is mindenki ugyanígy gondolkodik, és a legtöbben jól érzik magukat abban, amiben nevelkedtek...

Szememet a hegyekre emelem

- **Mi vonzza leginkább ebben a hobbitban?**

Amikor hegyet mászom, azt érzem, hogy a saját lábnyomomba lépek bele... Télen, amikor friss hó borítja a tájat, belelépünk mások otthagyt nyomába, de az többnyire kisebb vagy nagyobb a mi lábnyomunknál. A hegymászás pont az én „méretem”.

- **Sejtem a választ a kérdésemre: vannak helyek, ahol közelebb érzi magát a Jóistenhez?**

Igen, nagyon sok. Ám ehhez nem kell a hegyekbe menni, itt, a hétköznapi életben is rengeteg ilyen hely van, itt van közöttünk a Jóisten – most is... Persze vannak olyan helyek, ahol erősebben érzem a jelenlétét, és azt, hogy számíthatok rá. Leginkább a hegyek között... Ha az expedíciós mászásokra gondolok, 5500 méterre vagy még magasabbra feljutni azért elég nagy kihívás: rengeteg monoton gyaloglás, nehéz helyzet... Az európai országokban sok hegycsúcson kereszt van, vagy a Szűzanya, esetleg egy szent szobra. Olyan jó érzés ott egy kicsit leülni, megpihenni, és hálát adni a Jóistennek – és akár az ábrázolt szenteknek –, hogy segítettek feljutni.

- **Hívó emberként kérdezem: nem rossz, hogy még a hegycsúcsokon is otthagya a nyomát az ember?**

Szerintem nem, bennem sosem váltott ki ellenérzést. Engedi azt a lelkületet, erősíti az érzést, hogy ott az ember önmagában már kevés. Kell a felsőbb erő, a Jóisten, akire számítunk, akiben bízunk, akinek a támogatását, segítségét kérjük.

- **Egyébként útjai során csak a hegyekre koncentrálsz, vagy „beépít” más látnivalókat is?**

Természetesen, ha már eljutok egy távolabbi vidékre, igyekszem megismerkedni az ottani kultúrával. Európai útjaimat pedig kifejezetten Mária- és más kegyhelyeket keresve szervezem. A „vulkános” kihívás mellett egy másikban is részt veszek: szeretnék Európa országainak legmagasabb pontjára is feljutni. Ez negyvenhét országot jelent, már tizennégyet teljesítettem. Eközben jártam például Mariazellben, a Rysymászással összekötve Czesztochowában, meglátogattam a torinói leplet, a töviskoszorú mindkét darabját (Párizs, Róma), tavaly Bosznia-Hercegovina legmagasabb pontja volt a cél, akkor Medjugorjébe mentünk a társaimmal – mert még ha nem is mélyen vallásosak, de sokukat érdekli a hit. És a templomban, a Szűzanya-szobor előtt igencsak észrevettem a könnycseppet a túratársam szemében. Mert ezeken a kegyhelyeken áhítat jár át minden lelket, és bizony a társam is hálát adott azért a sok öröméért, amit a mászások kapcsán megél.

- **Az istenközelség és a hegyek már a zoltárokból is visszaköszönnek: például „...szememet a hegyekre emelem, onnan jön az én segítségem”.**

...Tény, hogy a hegyek az Ó- és Újszövetségben egyaránt fontos szereplők, sok jelentős esemény történik „fent”. Talán ebből is gyökerezik, hogy mély lelki gondolatokat, érzelmeket megmozdító miliójuk van...

- **Biztos nehéz megfogalmazni, de hogy érinti, amikor megáll egy-egy gyönyörűen „rajzolt” természeti pillanatban?**

Igyekszem megélni azokat a pillanatokat, ahogy mondjuk az éjszakai hold ezüstös fényét az „ébredező” nap aranszínűre festi. Olyan ez, mintha a Jóisten ránk nyitná a szemét. Olyankor aztán tényleg rendkívüli módon meg lehet élni a közelségét. Ezek azok a pontok az életemben, melyek azt erősítik, hogy igen, jó úton, a saját utamon járok. Talán ha meg van írva a sorsunk, az én könyvemben, az én történetemben ez szerepel... Egyfajta visszaigazolás. De a természeti jelenségek végig „követnek”, s ugyanezt erősítik bennem, ahogy a felhőkből indulnak a fényugarak: mintha a Jóisten fénye lenne. De a felhőalakzatok is, amivel sokan szeretnek játszani, mutatnak olyan képeket, amelyekbe beleképzeltetjük, mondjuk, Isten szemét... Ezek nagyon szép pillanatok.

Istenközelség és istenkísértés

- **Egyrészt tehát ott az istenközelség, másrészt viszont picikét talán istenkísértés is egy „nagy hegy” megmászása. Lehet egy keresztény embernek ilyen veszélyes hobbija?**

Nem gondolom, hogy a hegymászás alapvetően veszélyesebb lenne, mint kimenni autóval a közlekedésbe. Én nem vagyok az a típus, aki kísérti a sorsot, nem lépek túl az észszerűség határát. Egy keresztény embertől nem is lenne helyénvaló viselkedés, hogy túlságosan bízva a Jóistenben, belemenjen olyan szituációba, amelyben igazából saját magára már nem számíthat, csak rá. Ez vakmerőség és felelőtlenség. Viszont előfordul, hogy mászás közben hirtelen nehéz, veszélyes helyzetbe kerülünk, ilyenkor a Jóisten az első gondolatomban, kérem, hogy fogja meg a kezem... Sokszor sziklamászás során alakul úgy, hogy a következő kitűzött kapaszkodópont olyan messzire van, amit már lábujjhegyen sem érek el, és hiába nyújtom a kezem, még kellene az a harminc centi. Olyankor fohászodom magamban, hogy Jóistenem, kérlek, nyújtsd a

kezed, hogy azt a kis távolságot még át tudjam fogni – és beleugrom a következő fogásba. Mindig odasegít, és mindig tudok továbbhaladni. De ez azért még messze van a vakmerőségtől.

– **Kedves pápánk, Szent II. János Pál is szívesen járta a hegyeket. De volt, hogy megsérült...**

Igen. Mindig kapunk jeleket. Dávid zoltárában van, hogy a Jóisten a pásztorbotjával irányítgatja, terelgeti a nyáját, és néha, ha a bárány nem jó irányba tart, odasújt a botjával. Hogy éppen miért teszi, azt igazából nem tudhatjuk, csak akkor, ha egy másik megközelítésből nézzük a szituációt – lehet, hogy majd a mennyország kapujában, Szent Péter előtt állva... És ott a teljes képen látva a jelenetet rácsodálkozhatunk, hogy azért próbált a Jóisten arrébb terelni, hogy le ne zuhanjunk a szikla széléről. Csak biztonságban akart tudni... Ezért találkozunk az

életünkben negatív tapasztalatokkal, akár balesetekkel. Lehet, hogy olyan úton akarunk makacsul előre menni, amely nem a miénk, és az „intések” ahhoz kellene, hogy észhez térjünk... Én esténként nem tévét nézek, hanem még ha nem is vagyok álmos, lefekszem, és mielőtt elalszom, átgondolom a napomat, „keresgélem”, mi miért történt, összerakom a gondolataimat, kitzúzom a céljaimat, megtervezem az ahhoz vezető lépéseket. És úgy vagyok vele, ha éjszaka is felébredek, nem bosszankodom, hanem beszélgetek a Jóistennel, mert biztos azért ébresztett fel, mert akkor ér rá.

– **Nagyon szimpatikus, hogy a testvérével közösen kezdték ezt a hobbit. Mit szólnak a szülei?**

Elfogadják. Bízna bennünk. Persze, féltenek, de attól nem rettegnek különösképpen, hogy mondjuk, a hegyen ér minket baleset. Tudják, hogy felelőtlen helyzetekbe nem megyünk bele. De bármikor bármelyi-

künkkel történhet bármi, és a keresztény gondolkodásban el kell fogadni a halál tényét. A Szent Benedek Rend jelmondata szerint kell élni: Dolgozz, mintha örökké élnél – imádkozz, mintha holnap meghalnál... Ki tudja, melyik lesz az utolsó napunk, fel kell készülni arra is, hogy elmegyünk...

– **Hallottam egy útibeszámolóját, ahol a munkát kicsit úgy állította be, mintha az – a kereset okán – pusztán egy eszköz lenne a hobbijához. Pedig biztos vagyok benne, hogy ez nem így van...**

Egyáltalán nem. Nagyon szerencsés – és kevés – az olyan ember, akinek a munkája egyben a hobija. Talán ha hegyi vezető lennék... De hogy őszinte legyek, nem cserélném fel ezért a hivatásomat. Egyetemet végzett ápoló vagyok, betegágy mellett intenzív osztályon dolgoztam, s úgy gondolom, ez nemes és fontos vonulat az életemben. Most éppen más területen vagyok, de végzek segítő jellegű tevékenységet is, és tervezem, hogy valamikor visszatérek az eredeti helyemre... Az viszont tény, hogy a hobbihoz – ami szintén nagyon fontos minden ember életében – pénz kell, és azt meg kell keresni. A hobbi egy átütő élmény. Mindenkinek szükséges, hiszen segít elterelni a figyelmet a gondokról, problémákról, feszültségekről, és ez a cselekedet az, amiben valaki igazán önmaga, ebben érzi a teljes kiteljesedést, boldogságot, ami erősíti az akaratát, kitartását, önbizalmát.

– **Gondolkodott esetleg azon, hogy folytatja-e a hegymászást akkor is, ha már családja lesz?**

Ha családom és gyerekeim lesznek, egész biztos másképp fogok a felelősségvállalásról is gondolkodni, és nem az lesz a prioritás, hogy szervezem az utam a Kilimandzsáróra, miközben a kisgyerekek otthon várnak. Ezért most, amíg szabadabb vagyok, „letudom” a nehezebb, magasabb csúcsokat, és némi szünet után, ha a gyerekek már nagyobbacsokká lesznek, a könnyebbeket együtt csináljuk, akár babakocsival, kempingezés-sel, s az mindannyiunknak nagy élmény lehet.